

BETÆNKNING

afgivet af Lovudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tiltræder Kongelig Anordning om ikrafttræden for Grønland af Persondataloven.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Iddimanngiu Bianco, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Michael Rosing, Demokraterne
Inatsisartutmedlem Laura Tåunâjik, Siumut
Inatsisartutmedlem Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 13. oktober 2015 gennemgået forslaget.

1. Forslagets baggrund

Forslaget fremsættes på baggrund af et ønske om en opdatering af reguleringen af brugen af personoplysninger. Naalakkersuisut vurderer, at den gældende registerlovgivning¹ ikke er tidssvarende, og at dette giver udfordringer for myndigheder og erhvervsliv i forhold til behandling af personoplysninger og indførelse af NemID, og er til hinder for den videre implementering af digitaliseringsstrategien² og igangsættelse af godkendelsesprocessen som sikkert tredjeland.

Danmark er omfattet af EU-regler om behandling af personoplysninger³. Danmarks forpligtelser i medfør af disse regler er gennemført ved vedtagelsen af persondataloven. Det følger af EU reglerne (og af persondatalovens § 27), at der som udgangspunkt kun må

¹ Lov nr. 293 af 8. juni 1978 om private registre m.v., og Lov nr. 294 af 8. juni 1978 om offentlige myndigheders registre

² Naalakkersuisuts nationale digitaliseringsstrategi 2014-2017

³ EU direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

overføres personoplysninger til et tredjeland, såfremt dette land sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau⁴. (Ved et tredjeland forstås en stat, som ikke indgår i EU⁵.) Det er op til Datatilsynet at vurdere, om beskyttelsesniveauet i et tredjeland er tilstrækkeligt. EU-reglerne giver dog også EU Kommissionen mulighed for at beslutte, at visse lande sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau og derved udgør et såkaldt sikkert tredjeland.

2. Forslagets indhold

Persondataloven regulerer forhold omkring anvendelsen af personoplysninger, borgerens rettigheder, oplysningspligter i forhold til de registrerede borgere, udveksling af oplysninger med tredjelande, datasikkerhed internt i institutionerne, anmeldelsespligt for databehandlere og regulering af tilsyn på området samt erstatnings- og strafansvar ved overtrædelse af loven.

Loven sikrer borgerne en række rettigheder, herunder ret til indsigt i egne oplysninger, adgang til sletning af forkerte oplysninger, og blokering eller berigtigelse af forkerte oplysninger, samt ret for den registrerede til at modtage oplysning herom, når personoplysningerne anvendes.

Loven forpligter den offentlige forvaltning, private og domstolene til at foretage anmeldelse til Datatilsynet forud for iværksættelse af en behandling af oplysninger.

Yderligere regulerer loven brugen af personoplysninger til forskning, herunder udarbejdelse af statistikker.

Endvidere reguleres sikkerhedsaspekterne omkring brug af personoplysninger samt sikkerhedsaspekter ved indretning af IT systemer med hjemmel i loven.

Udkastet til anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger indeholder en række afvigelser i forhold til den danske persondatalov.

Blandt andet er der med udkastet til anordning lagt op til, at anordningen – modsat persondataloven i Danmark – ikke skal gælde for domstolenes behandling af personoplysninger i Grønland.

3. Høringssvar

I forbindelse med udvalgets behandling af forslaget har udvalget gennemgået høringssvarene, der er indgået i forbindelse med den offentlige høring af beslutningsforslaget.

Med hensyn til høringssvarene, er høringssparternes holdninger til beslutningsforslaget blandede.

⁴ Der gælder en række nærmere fastsatte undtagelser herfra. Disse undtagelser omfatter blandt andet overførsel, hvor den registrerede har givet samtykke, overførsel fra offentligt tilgængelige registre, overførsel som er nødvendig af hensyn til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af kriminelle forhold, samt overførsel som er nødvendig af hensyn til beskyttelse af vigtige samfundsmæssige interesser

⁵ Eller EØS (Norge, Island og Liechtenstein)

Flere parter giver udtryk for, at det er ønskeligt med en opdatering af den eksisterende lovgivning. Dog er der flere, der giver udtryk for betænkeligheder ved at sætte loven i kraft i den foreslåede form. Blandt andet stilles der i den sammenhæng spørgsmålstejn ved hensigtsmæssigheden af ikraftsættelsen af regler i Grønland med udspring i EU, uden en vurdering af hensigtsmæssigheden heraf.

Andre høringsparter giver endvidere udtryk for, at de ikke støtter forslaget og anbefaler, at området hjemtages, og at der laves en selvstændig lovgivning i lighed med Færøerne.

KANUKOKA, kommunerne og Skattestyrelsen giver i høringssvarene udtryk for bekymring for de administrative og økonomiske konsekvenser af forslaget. Kommunerne og KANUKOKA giver i den sammenhæng udtryk for en forventning om, at denne eventuelle merbelastning kompenseres økonomisk.

Flere høringsparter giver udtryk for at det er uklart, hvor store de administrative og økonomiske konsekvenser af forslaget vil være. I den sammenhæng er der ligeledes flere høringsparter, der giver udtryk for usikkerhed vedrørende, i hvilken grad Datatilsynet vil kunne leve op til de opgaver, forslaget pålægger organet.

Flere høringsparter bemærker også, at de ikke finder det hensigtsmæssigt, at forslaget ikke indebærer en pligt for Datatilsynet til at føre fortegnelse over anmeldte behandlinger og til at afgive en årlig beretning.

4. Lovudvalgets behandling af forslaget

I forbindelse med udvalgets behandling af punktet, har udvalget den 5. november 2015 fremsat en række spørgsmål til Medlem af Naalakkersuisut for Finanser og Råstoffer.

Udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts besvarelse er vedhæftet som bilag 1 og 2. Justitsministeriets besvarelse til Naalakkersuisut af 10. november og 19. november er vedhæftet som henholdsvis bilag 3 og 4. Et opdateret høringsnotat og anordning er vedhæftet som bilag 5 og 6. Naalakkersuisuts supplerende besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 148 og 155 i 2015 er vedhæftet som bilag 7. Justitsministeriets høringssvar er vedhæftet som bilag 8. Justitsministeriets afklaring til Naalakkersuisut vedrørende om det er nødvendigt, at Grønland omfattes af Den Europæiske Databeskyttelseskonvention er vedlagt som bilag 9. Følgebrevet til Naalakkersuisuts besvarelse er vedhæftet som bilag 10.

5. Lovudvalgets bemærkninger vedrørende beslutningsforslaget

Udvalget skal i denne sammenhæng bemærke, at det fremsatte forslag allerede nu synes at bære præg af ikke at være tidssvarende, henset til at den danske persondatalov er under ændring. Baggrunden er, at EU for nyligt har vedtaget en forordning, der skal erstatte det

nuværende direktiv. Det er forventet, at de nye regler på området vil medføre en styrket privatlivsbeskyttelse, blandt andet ved indførelse af ”retten til at blive glemt”.

5.1. Vedrørende oplysningskampagner:

Anordningen indebærer nye rettigheder for borgerne og samtidig nye krav til myndigheder og virksomheder. Hvis loven skal virke efter sit formål, er det væsentligt, at borgere, virksomheder og myndigheder informeres om de nye regler. Spørgsmålet er så, hvordan man vi sikre dette.

I besvarelsen til § 37 spørgsmål nr. 148/2015, oplyser Naalakkersuisut herom følgende:

”Naalakkersuisut kan oplyse, at der bl.a. påtænkes gennemført oplysningskampagner i forbindelse med indførelsen af Persondataloven rettet mod borgere og organisationer. Hensigten er at oplyse om borgernes rettigheder efter Persondataloven.”

Af høringsnotatet, under Digitaliseringsstyrelsens bemærkninger til ICC’s hørings svar, fremgår der dog følgende:

”Naalakkersuisut kan tilslutte sig, at det er af væsentlig betydning at borgerne er oplyst om persondatalovens eksistens og hvilke rettigheder borgerne har efter loven. Naalakkersuisut kan imidlertid ikke tilslutte sig, at det skulle være nødvendigt med en særlig oplysningskampagne forud for ikraftsættelse af persondataloven.”

Af Naalakkersuisuts efterfølgende besvarelse af udvalgets spørgsmål fremgår det følgende:

”Naalakkersuisut er principielt af den opfattelse at det påhviler rigsmyndighederne som ansvarlige for rigslovgivningen, at varetage implementeringen af ny rigslovgivning i Grønland.

Justitsministeriet har i den forbindelse meddelt Naalakkersuisut, at Datatilsynet i forbindelse med lovens ikrafttræden iværksætter en generel informationsindsats gennem bl.a. oversættelse af informationsmateriale og lignende.

Naalakkersuisut har drøftet de konkrete initiativer med Justitsministeriet. Justitsministeriet har tilkendegivet at Justitsministeriet foruden informationsmateriale vil være indstillet på at afvikle et informationsforløb i Grønland. Ansvar for vil være hos Datatilsynet. Den præcise planlægning heraf er Datatilsynet aktuelt i gang med at tilrettelægge. Naalakkersuisut har i den forbindelse henledt Datatilsynets opmærksomhed på de begrænsninger der er i

udbredelsen af adgang til internet i Grønland og anmodet om at der tages højde herfor i tilrettelæggelsen af en informationskampagne.

Naalakkersuisut skal dog understrege at det almindelige myndighedsansvar for persondataloven, herunder forpligtigelsen til at yde vejledning, påhviler rigsmyndighederne. I lighed med de gældende forpligtigelser i forhold til registerlovene. Naalakkersuisut er principielt af den opfattelse at en oplysningskampagne både skal rettes mod myndigheder, virksomheder og borgerne.”

Henset til retsrådets kompleksitet finder udvalget det glædeligt, at Naalakkersuisut har tilsluttet sig, at der er et behov for en oplysningskampagne i forbindelse med ikrafttrædelse af loven. En oplysningskampagne og tilstrækkelig vejledning vil kunne være vigtige hjælpemidler til at sikre, at offentlige enheder og private virksomheder ved, hvorledes de skal forholde sig, og således medvirke til at sikre en overholdelse af loven. Ligeledes vil det kunne være et vigtigt bidrag for at sikre, at borgeren ved, hvilke rettigheder vedkommende har, og hvorledes vedkommende eksempelvis skal forholde sig for det tilfælde, at loven ikke overholdes.

5.2. Vedrørende fortegnelse m.v.

Persondatalovens 54, stk. 1, fastsætter, at tilsynsmyndigheden (altså Datatilsynet) skal føre en fortegnelse over de databehandlinger, der er anmeldt til tilsynsmyndigheden.

Fortegnelsen skal blandt andet indeholde oplysninger om, hvad behandlingen består i, og hvad dens formål er, hvad det er for persongrupper og oplysninger, der registreres, hvem der kan få adgang til oplysningerne, hvornår oplysningerne slettes, og hvilke foranstaltninger, der iværksættes af hensyn til behandlingssikkerheden.

Fortegnelsen skal være tilgængelig for offentligheden.

Udkastet til anordning indeholdt oprindeligt ikke bestemmelser svarende til persondatalovens 54, stk. 1. Udkastet til anordning indeholdt således ikke krav om, at Datatilsynet skal offentliggøre en fortegnelse over anmeldte behandlinger i Grønland.

Om baggrunden herfor oplyses i resuméet følgende:

I forbindelse med Justitsministeriets besvarelse af 19. november, citeres Datatilsynets udtalelse af 11. april 2011:

"I Danmark føres en offentliggjort fortegnelse over anmeldte behandlinger på Datatilsynets hjemmeside. Det følger af direktivet, at fortegnelsen skal være offentligt tilgængelig.

Datatilsynet skal på baggrund af de udfordringer, det vil medføre at etablere en offentliggjort fortegnelse over anmeldte behandlinger for Grønland, foreslå, at fortegnelsen for Grønland ikke offentliggøres på tilsynets hjemmeside, men gøres tilgængelig efter anmodning, f.eks. ved udtræk af liste fra tilsynets EDB-system."

Baggrunden angives således at være "de udfordringer, det vil medføre at etablere en offentliggjort fortegnelse over anmeldte behandlinger for Grønland". Hvori disse udfordringer nærmere består, ses ikke at være oplyst i det materiale, udvalget har modtaget.

Institut for Menneskerettigheder har i sit høringssvar opfordret Justitsministeriet til at genoverveje beslutningen.

Naalakkersuisut har tilsvarende fundet, at kravet om, at Datatilsynet skal føre en offentlig fortegnelse, bør medtages i anordningen. Justitsministeriet har imødekommet dette ønske.

Af Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål fremgår således det følgende:

"Justitsministeriet har i sin besvarelse af 19. november 2015 henvist til persondatalovens § 54, stk. 1 som hjemmel til at føre fortegnelser over anmeldte behandlinger. Imidlertid er denne hjemmel ikke medtaget i anordningsudkastets § 53.

Naalakkersuisut er af den opfattelse at denne mulighed skal være til stede, og Justitsministeriet er indstillet på at denne mulighed medtages i anordningen. Det vil fremgå af et opdateret resumé hvorledes denne bestemmelse i praksis skal fortolkes. Naalakkersuisut gør i den forbindelse opmærksom på, at en fortolkning af bestemmelsen ikke kan forventes at være anderledes end i Danmark."

Naalakkersuisuts bemærkninger vedrørende fortolkningen af bestemmelsen skal antageligt ses i lyset af følgende tilkendegivelser fra Datatilsynet, citeret i Justitsministeriets besvarelse af 19. november:

"Fortegnelsen, [...] skal være tilgængelig for offentligheden.

Det er Datatilsynets opfattelse, at bestemmelsen i persondatalovens § 54, stk. 1, ikke indebærer, at der – f.eks. på tilsynets hjemmeside – skal ske offentliggørelse af de

anmeldte behandlinger. Der er således også for nuværende kategorier af anmeldelser, som ikke fremgår af fortegnelsen på Datatilsynets hjemmeside, men som er tilgængelig efter anmodning.”

Udvalget finder det glædeligt, at Naalakkersuisut kan tilslutte sig, at der bør føres en fortegnelse over anmeldte behandlinger i Grønland. Udvalget er indforstået med, at dette ikke kan forventes at være anderledes end i Danmark, hvilket udvalget opfatter som, at anmeldelser i hovedsag vil fremgå af Datatilsynets hjemmeside, men at enkelte kategorier af anmeldelser – på samme måde som i Danmark – ikke vil fremgå af fortegnelsen, men vil være tilgængelige efter anmodning.

5.3 Vedrørende årsberetning

Udkastet til anordning indeholder ikke bestemmelser svarende til persondatalovens 65, hvilket indebærer, at der ikke skal afgives en særskilt beretning fra Datatilsynet om tilsynets virksomhed i Grønland.

I Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål fremgår det følgende:

”Justitsministeriet har i sin skrivelse af 19. november 2015 oplyst, at forhold omkring Grønland i fornødent omfang vil indgå i Datatilsynets generelle årsberetning. Hjemlen til denne beretning findes i den danske persondatalovs § 65.

Naalakkersuisut skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at Naalakkersuisut i sit høringssvar til anordningsudkastet tilkendegav at § 65 i den danske persondatalov burde medtages i anordningen.”

I Justitsministeriets besvarelse af 19. november fremgår det følgende:

”Datatilsynets virksomhed i Grønland vil – som hidtil – i relevant omfang være omtalt i den beretning, som tilsynet hvert år udarbejder. Datatilsynet har endnu ikke taget stilling til, hvordan statistiske opgørelser for Grønland nærmere vil blive præsenteret i beretningen efter en eventuel ikrafttræden af persondataloven for Grønland, herunder om der vil være behov for at foretage ændringer i tilsynets journalplan, som de statistiske opgørelser tager udgangspunkt i.

Yderligere finder udvalget det glædeligt, at Naalakkersuisut også kan tilslutte sig, at Datatilsynet med forslaget skal pålægges en pligt til at fremlægge en årsberetning. Med baggrund i at loven retter sig mod arbejdspladser under regulering af Grønlands Selvstyre og den danske stat, finder udvalget det mest hensigtsmæssigt, at årsberetningen forelægges både Folketinget og Inatsisartut.

5.4. Vedrørende forslaget forhold til Grønlands Domstole:

Der er i anordningsudkastet lagt op til, at anordningen – modsat persondataloven i Danmark – ikke skal gælde for domstolene. Baggrunden herfor angives at være en række praktiske vanskeligheder.

I Domstolsstyrelsens høringssvar til Justitsministeriet anføres således blandt andet følgende:

”På baggrund af vores drøftelser med retsvæsenet er det [...] vores indtryk, at ikraftsættelsen af persondataloven vil kræve, at der foretages en lang række ændringer i sagsbehandlingen og i retternes it- og videokonferenceudstyr. Retten har oplyst, at disse udfordringer ikke bliver mindre af, at det er usikkert, i hvilket omfang det omkringliggende grønlandske samfund vil være i stand til at opfylde kravene i persondataloven.”

Institut for Menneskerettigheder har i sit høringssvar opfordret Justitsministeriet til at genoverveje beslutningen om domstolene i Grønland ikke skal være omfattet af anordningen.

Udvalget har forståelse for, at en ikrafttrædelse af persondataloven for Grønlands Domstole kan kræve, at der foretages en lang række ændringer i sagsbehandlingen og i retternes it- og videokonferenceudstyr. Dog finder udvalget grund til at bemærke, at dette vil komplicere billedet yderligere, da Datatilsynet på baggrund af dette skal foreholde sig til 3 retsgrundlag, henholdsvis den danske persondatalovgivning, den nye grønlandske persondatalovgivning, og den allerede gældende registerlovgivning, som i så tilfælde fortsat skal gælde for Grønlands Domstole.

5.5. Vedrørende forslaget økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget forventes at medføre en betydelig forøgelse af Datatilsynets arbejdsbyrde. I Justitsministeriets besvarelse af 19. november oplyses således følgende:

”Datatilsynet kan bekræfte, at tilsynet forventer en betydelig forøgelse af sin arbejdsbyrde som følge af en eventuel ikrafttræden af persondataloven for Grønland.

Dette skyldes bl.a, at persondataloven har et bredere anvendelsesområde end den nugældende registerlovgivning (f.eks. på forskningsområdet), at persondataloven foreskriver en langt mere vidtgående anmeldelses- og tilladelsespligt, at der forventes at opstå en række spørgsmål om afgrænsning og kompetenceafklaring i forbindelse med tilgrænsende retsområder (f.eks. vedrørende sundhed, presse, markedsføring, tele, arkiv, cpr, finans og tv-overvågning), samt at de grønlandske myndigheder efter det udkast til anordning, som Datatilsynet er bekendt med (udkast

af 20. juni 2012), vil være forpligtiget til at indhente en udtalelse fra Datatilsynet i forbindelse med udarbejdelse af visse generelle retsfor skrifter.

Samtidig må det forventes, at den forøgede opmærksomhed på databeskyttelsesområdet, som en ikraftsættelse af persondataloven for Grønland nødvendigvis må give anledning til, vil indebære en stigning i antallet af henvendelser fra myndigheder, virksomheder og borgere i Grønland i form af forespørgsler og klager. Hertil kommer generelt et øget ressourceforbrug i relation til oversættelse mellem grønlandsk og dansk samt til rejseaktivitet i forbindelse med tilsynsbesøg i Grønland..."

"Såfremt persondataloven sættes i kraft for Grønland, forventer Datatilsynet, at der indledes drøftelser med Justitsministeriet om, hvilken betydning dette skal have for tilsynets bevilling."

Hvad angår anordningens konsekvenser for de grønlandske myndigheder har Naalakkersuisut vurderet, at anordningen vil indebære administrative besparelser, blandt andet fordi pligten til at udarbejde registerforskrifter bortfalder. I Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål oplyses således følgende:

"I forbindelse med det forberedende arbejde omkring anordningsforslaget anmodede Naalakkersuisut kommunerne, i samarbejde med Kanukoka, om at afdække omfanget af registerforskrifter i kommunerne. Dette for at få en indikation af hvor mange ressourcer der blev anvendt på udarbejdelse af registerforskrifter. Digitaliseringsstyrelsen gennemførte samme undersøgelse for så vidt angår centraladministrationen.

Resultatet viste at der var relativ stor spredning i hvilke myndigheder der udarbejdede registerforskrifter. Der kunne derfor ikke udledes et brugbart datagrundlag til, at vurdere omkostningerne herved.

Tilsvarende har der ikke fra Danmark været anvendelige bidrag i form af analyser af administrative besparelser ved indførelsen af persondataloven i Danmark.

Naalakkersuisuts vurdering af de administrative konsekvenser er derfor baseret på de opgaver persondataloven pålægger myndighederne sammenholdt med de opgaver de gældende registerlove pålægger myndighederne.

Det er således fortsat Naalakkersuisuts vurdering at en række forhold vil blive forenklet i forbindelse med at pligten til udarbejdelse af registerforskrifter

bortfalder. Tilsvarende vil den fortsatte digitalisering af samfundet medvirke til administrative besparelser."

Udvalget deler ikke Naalakkersuisuts opfattelse af, at forslaget vil medføre administrative besparelser, da det må formodes, at den udarbejdelse af retningslinjer og vejledning af ansatte i offentlige enheder og i private virksomheder er vel så ressourcekrævende som udarbejdelse af registerforskrifter.

Udvalget er af den opfattelse, at der vil ligge store praktiske udfordringer i at sikre, at offentlige enheder og private virksomheder overholder de nye regler, for det tilfælde at forslaget sættes i kraft.

Herudover finder udvalget grund til at udtrykke usikkerhed omkring det forhold, at lovgivning sættes i kraft, som formodes at ville indebære en forøget arbejdsbyrde for Datatilsynet, men uden at man samtidig har forsikret sig om, at der er afsat ressourcer til dette.

5.6. Vedrørende Datatilsynets tilsyn:

Det er i anordningsudkastet (§ 57) fastsat, at Datatilsynet fører tilsyn med, at behandlingen af personoplysninger ikke sker i strid med anordningen og regler udstedt i medfør heraf. Dette kan ske på Datatilsynets eget initiativ (egendrift-sager) eller på baggrund af en klage.

Datatilsynet kan kræve enhver oplysning, der er af betydning for dets virksomhed, og har uden retskendelse adgang til ethvert lokale, hvor personoplysninger opbevares eller behandles for den offentlige forvaltning (§61).

Tilsvarende bestemmelser indgår i de gældende registerlove. Antallet af tilsynsbesøg / inspektioner har imidlertid hidtil været ganske begrænset. I Justitsministeriets besvarelse af 19. november oplyses således følgende:

"Datatilsynet har forstået det anførte således, at der spørges til egentlige inspektioner, der er afholdt i Grønland de seneste fem år. Datatilsynet kan oplyse, at tilsynet i november 2013 foretog syv inspektioner ved offentlige myndigheder i Nuuk."

"Datatilsynet afventer en endelig beslutning om at sætte persondataloven i kraft for Grønland, forinden tilsynet på den baggrund fastlægger den fremadrettede tilsynsindsats i Grønland. Datatilsynet forventer umiddelbart, at indsatsen vil blive intensiveret som følge af et nyt retsgrundlag. Den konkrete udmøntning af tilsynsopgaven vil dog afhænge af tilsynets ressourcemæssige situation."

På baggrund af at det er oplyst for udvalget, at der de sidste 5 år udelukkende er foretaget ét besøg i Grønland, hvor der i løbet af besøget er gennemført syv inspektioner ved offentlige myndigheder i Nuuk, finder udvalget grund til at bemærke, at udvalget håber, at indsatsen vil blive betydeligt intensiveret, for det tilfælde at loven bliver sat i kraft i Grønland.

5.7. Vedrørende behandling ved Datatilsynet:

I Justitsministeriets besvarelse af 19. november fremgår det følgende:

”Datatilsynet forventer, at indsendelse af anmeldelser fra Grønland efter persondataloven vil ske ved brug af blanketter. Datatilsynet vil overveje, om det kan være hensigtsmæssigt, at der også udarbejdes blanketter til brug ved indgivelse af klager.”

”Datatilsynet forventer at søge tolkebistand til behandling af skriftlige henvendelser på grønlandsk. Datatilsynet forventer ikke umiddelbart at kunne håndtere mundtlige henvendelser på grønlandsk.”

”Datatilsynet har endvidere forstået, at der i en række situationer vil være krav om, at henvendelser og besvarelser skal kunne ske på grønlandsk. Datatilsynet har ingen mulighed for at håndtere dette inden for sine nuværende rammer, og eksempelvis kan tilsynets elektroniske anmeldelsessystem ikke håndtere anmeldelser på grønlandsk, og det vil heller ikke kunne indrettes, så det kan håndtere sådanne henvendelser.”

Udvalget finder det fornuftigt, at det overvejes at benytte blanketter, da det formodes, at disse kan give et vejledningsbidrag til eksempelvis borgere.

Med hensyn til de praktiske udfordringer med hensyn til tolkning, har udvalget forståelse for disse udfordringer. Udvalget finder dog grund til at bemærke, at dette kan gøre det sværere for særlig mindre virksomheder og borgere at forholde sig til reglerne og eventuelt indgive en klage. Særlig gør dette sig aktuelt hvis der ikke ydes tilstrækkelig oplysningsvirksomhed om regelværket.

5.8. Vedrørende forslaget i sin helhed

Forslaget er mere omfattende end den gældende registerlovgivning, blandt andet på baggrund af at forslaget pålægger virksomheder og offentlige myndigheder en pligt at meddele borgere om registrering af persondata. På denne baggrund finder udvalget grund til at bemærke, at udvalget er i tvivl om offentlige myndigheder og virksomheder på nuværende tidspunkt vil være i stand til at leve op til disse skærpede krav. Udvalget har i den forbindelse noteret sig, at det er vurderingen, at domstolene – og herunder i særlig grad kredsretterne – på nuværende

tidspunkt næppe formår at løfte opgaven. I forlængelse af dette er udvalget også bekymret for, om baggrunden for forslaget, at blive anerkendt som et sikkert tredjeland, også i praksis kan realiseres.

5.9. Vedrørende alternativer til en ikraftsættelse for Grønland af persondataloven

Finansudvalget har tidligere⁶ påpeget, at registerlovgivningen for Grønland er forældet, men at den danske registerlovgivning (persondataloven) er meget omfattende og kompleks (hvilket kan gøre anordning heraf for Grønland problematisk). Finansudvalget har på den baggrund anført, at det eventuelt kunne overvejes helt at ophæve registerlovgivningen for Grønland.

Naalakkersuisut har imidlertid i beslutningsforslagets begrundelse tilkendegivet, at Naalakkersuisut ikke finder en sådan løsning hensigtsmæssig:

”Det er Naalakkersuisuts vurdering at det ikke vil være hensigtsmæssigt at ophæve de gældende registerlove uden, at disse erstattes af anden regulering af personoplysninger. Dette skyldes at det efter Naalakkersuisuts opfattelse er nødvendigt med en opdateret persondataregulering for at kunne fortsættes den igangværende digitalisering af det grønlandske samfund samt igangsætte ansøgningsprocessen som sikkert tredjeland i EU regi.”

Lovudvalget har på den baggrund forespurgt Naalakkersuisut, hvilke overvejelser Naalakkersuisut har gjort sig vedr. alternativer til anordning af persondataloven.

Naalakkersuisut har oplyst, at Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med forberedelsen af anordningen har afsøgt alternative reguleringsformer, herunder erfaringer fra Norge og Færøerne.

Vedrørende muligheden for hjemtagelse af området, således at området kan reguleres ved inatsisartutlov har Naalakkersuisut oplyst følgende:

”Fordelene ved denne løsning kunne være at Grønland selv kunne vedtage regler på området - og derved i højere grad selv kunne påvirke udformningen af de konkrete regler.

Ulemperne ved denne model ville imidlertid være at en hjemtagelse vurderes at ville medføre betydelige omkostninger til etablering og drift af en tilsynsmyndighed. Tilsvarende ville en hjemtagelse af området medføre et ressourcetræk til udarbejdelse af lovgivning. Endvidere er det vurderingen at den løbende opdatering af lovgivningen ligeledes vil betyde et væsentligt ressourcetræk.”

⁶ I Finansudvalgets betænkning til forslaget til finanslov for 2012

Vedrørende muligheden for udarbejdelse af en (dansk) særlov for Grønland på registerområdet / persondataområdet har Naalakkersuisut oplyst følgende:

”Naalakkersuisut har ikke i forbindelse med arbejdet omkring ikraftsættelse af persondataloven undersøgt mulighederne for en lov for Grønland om registrer.”

”Naalakkersuisut er af den opfattelse at den gældende persondatalov i Danmark er den bedste løsning i forhold til en regulering af behandlingen af personoplysninger i Grønland. Herunder at sikre adgangen til godkendelse som sikkert tredjeland.”

6. Lovudvalgets indstilling

Et enigt udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**.

Udvalget har imidlertid været meget bevidst om det bagvedliggende dilemma: Persondataloven udspringer af EU-regler, som tjener et anerkendelsesværdigt formål (sikring af datasikkerhed og borgerrettigheder i forhold til personoplysninger), men som ikke nødvendigvis er afpasset forholdene i et land som Grønland. Udvalgets indstilling er således ikke afgivet uden en vis bekymring for, om myndighederne i Grønland i praksis formår at efterleve Persondataloven. Udvalget havde i den forbindelse gerne set, at Naalakkersuisut havde afsøgt mulighederne for at opnå en (dansk) særlov på området, og en mere indgående vurdering af, i hvilket omfang det er muligt at hente inspiration hertil i de færøske regler. Udvalget har imidlertid taget til efterretning, at Naalakkersuisut vurderer, at en opretholdelse af den nuværende regulering (registerlovene fra 1978) ikke er holdbar, og at anordning af persondataloven fremstår som den mest nærliggende løsning, hvis Grønland skal opnå anerkendelse som sikkert tredjeland i forhold til udveksling af personoplysninger med Danmark og øvrige EU-lande.

Udvalget **opfordrer** dog til, at man er opmærksom på behovet for en grundig orientering og vejledning i forhold til såvel borgere, virksomheder og myndigheder.

Udvalget er endvidere opmærksom på, at EU i april i år har vedtaget en ny persondataforordning, som skal træde i kraft maj 2018, og som blandt andet sikrer borgerne ret til at få personoplysninger slettet fra virksomheders databaser (”Retten til at blive glemt”). Udvalget **opfordrer** til, at man er bevidst om de udfordringer, som denne nye EU-forordning måtte indebære i forhold til Grønland og behovet for at sikre en tidssvarende regulering af persondata-området her i landet.

31. maj 2016

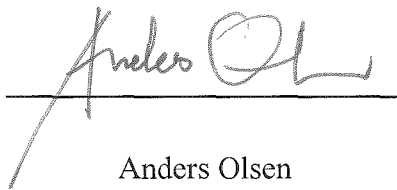
EM2015/24

FM2016/24

Udvalget opfordrer samtidig Naalakkersuisut til at være opmærksom på de muligheder, der måtte være for at søge støtte i EU som 3. land, i forbindelse med tilpasninger, der har sammenhæng med EU og udvikling.

Endelig finder Lovudvalget anledning til mere generelt at opfordre Naalakkersuisut til at opgradere IT systemer i en takt, der er i rimelig balance med det økonomiske råderum.

Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.

Anders Olsen

Formand

Siumut

Laura Tånåjik

Siumut

Michael Rosing

Demokraterne

Múte B. Egede

Inuit Ataqatigiit

Iddimangiiu Bianco

Inuit Ataqatigiit